

رواق خدمت

مدیرکل ندورات آستان قدس رضوی بیان کرد

توسعه فرهنگ نذر، پشتوانه گسترش فعالیت‌های خادمیاران رضوی

مدیرکل ندورات آستان قدس رضوی با بیان اینکه تقویت فرهنگ نذر، مشارکت مردمی و هم‌افزایی شبکه خادمیاران رضوی از مهم‌ترین رویکردهای آستان قدس رضوی در مسیر توسعه خدمت‌رسانی به شمار می‌رود، گفت: توسعه فرهنگ نذر و خدمت مردمی پشتوانه گسترش فعالیت‌های خادمیاران رضوی است.

به گزارش آستان نیوز، وقتی نام «نذر» با ارادت به ساحت حضرت رضا(ع) گره می‌خورد، دیگر تنها یک سنت دینی ساده نیست؛ بلکه به نیرویی بدل می‌شود که قطار خدمت‌رسانی خادمیاران را در دورترین نقاط ایران به حرکت درمی‌آورد. مشهد مقدس این روزها میزبان خادمانی از سمنان بود تا راهبرد جدید آستان قدس را مرور کنند: تبدیل هر نذر کوچک به یک لیخند بزرگ.

خادمیارانی که از پهنه کویر سمنان به پاپوس آمده بودند، گرد هم جمع شدند تا از لذت خدمت بگویند. علیرضا اسماعیل‌زاده، مدیرکل ندورات آستان قدس رضوی در این گردهمایی که با حضور اعضای شورای هماهنگی، معاونان، مدیران ستادی و دبیران کانون‌های خدمت رضوی شهرستان‌های استان سمنان و جمعی از مدیران ارشد آستان قدس رضوی در سالن بنیاد پژوهش‌های اسلامی در مشهد مقدس برگزار شد، ضمن عرض تسلیت ایام سوگواری حضرت اباعبدالله الحسین(ع) و شهادت «امام شهید ایران»، بر نقش ندورات و مشارکت‌های مردمی در توسعه خدمات اجتماعی و فرهنگی آستان قدس رضوی تأکید کرد و از آمادگی این مجموعه برای گسترش همکاری با کانون‌های خدمت رضوی در حوزه‌های مختلف خبر داد.

وی با اشاره به جایگاه استان سمنان در شبکه خدمت رضوی اظهار کرد: استان سمنان به‌واسطه قرار گرفتن در مسیر تشریف‌میلیون‌ها زائر بارگاه‌منور حضرت علی‌بن موسی الرضا(ع) از استان‌های ویژه و اثرگذار در مسیر زیارت به‌شمار می‌رود و این ظرفیت ارزشمند فرصت مناسبی برای گسترش فرهنگ خدمت و توسعه فعالیت‌های رضوی در این استان فراهم کرده‌است.

اسماعیل‌زاده با بیان اینکه توسعه فرهنگ نذر و خدمت مردمی، پشتوانه گسترش فعالیت‌های خادمیاران رضوی است، افزود: ظرفیت عظیم مردمی و شبکه گسترده خادمیاران رضوی، سرمایه‌ای ارزشمند برای ترویج فرهنگ اهل‌بیت(ع) و خدمت‌رسانی به اقشار مختلف جامعه محسوب می‌شود.

مدیرکل ندورات آستان قدس رضوی با اشاره به رویکردهای جدید این مجموعه در حوزه ندورات تصریح کرد: برای ارتقای شفافیت و اعتماد عمومی، شناسه ندورات را طراحی و اجرایی کرده‌ایم تا خیران و ناداران با اطمینان بیشتری در این مسیر مشارکت کنند.

وی گفت: اعتمادافزایی در حوزه ندورات از مهم‌ترین سیاست‌های آستان قدس رضوی است و این اقدام، گامی مؤثر در افزایش مشارکت‌های مردمی به شمار می‌رود. اسماعیل‌زاده با اشاره به گسترش دامنه خدمات ندورات در آستان قدس رضوی، بیان کرد: امروز ندورات تنها به حوزه‌های سنتی محدود نیست، بلکه به‌طور جدی وارد عرصه خدمات اجتماعی شده و این خدمات از طریق بنیاد کرامت رضوی در حوزه‌هایی همچون حمایت از جوانی جمعیت و درمان نابابوری، کمک به خانواده‌های نیازمند، تأمین جهیزیه و کمک‌هزینه ازدواج، ارائه خدمات درمانی در مراکز دارالشفا و بیمارستان امام رضا(ع)، توزیع بسته‌های معیشتی، گوشت سالم، پوشاک و نوشت‌افزار و همچنین حمایت از ایتم و فرزندان نیازمند ارائه می‌شود و خوشبختانه بخش قابل توجهی از این برنامه‌ها امروز در سطح ملی در حال اجراست.

مدیرکل ندورات آستان قدس رضوی با تأکید بر آمادگی آستان قدس برای توسعه همکاری‌ها در استان‌ها، ادامه داد: در حوزه اشتغال‌زایی، همکاری با کانون‌های خدمت رضوی، خیران و مجموعه‌های مردمی را دنبال کرده و تلاش می‌کنیم از ظرفیت ندورات برای توانمندسازی خانواده‌های نیازمند و ایجاد فرصت‌های شغلی بهره‌گیری شود.

وی اعلام کرد: در زمینه تأمین جهیزیه، کمک‌هزینه ازدواج، آزادی زندانیان جرایم غیرعمد و اعزام زائر اولی‌ها به مشهد مقدس برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شده و با همراهی شبکه خادمیاران رضوی و خیران، این خدمات بیش از گذشته توسعه خواهد یافت.

دامنه خدمات درمانی در کشور گسترش می‌یابد

اسماعیل‌زاده همچنین با اشاره به خدمات درمانی و حمایتی آستان قدس رضوی، اظهار کرد: در حوزه سلامت نیز خدمات متنوعی ازجمله تأمین هزینه‌های درمان، تهیه ویلچر، سمک، تجهیزات توان‌بخشی و سایر ملزومات درمانی برای اقشار نیازمند در دستور کار قرار داشته و آستان قدس رضوی آمادگی کامل دارد با هم‌افزایی ظرفیت‌های مردمی و خیران، دامنه این خدمات را در سراسر کشور گسترش دهد.

مدیرکل ندورات آستان قدس رضوی در ادامه بر ضرورت هم‌افزایی میان کانون‌های خدمت رضوی تأکید کرد و افزود: هم‌افزایی میان کانون‌های خدمت‌رضوی، بهره‌گیری از توان نیروهای مردمی و تقویت مشارکت‌های خیرخواهانه زمینه ارتقای کیفیت خدمات و تحقق اهداف فرهنگی، اجتماعی و معنوی آستان قدس رضوی را فراهم می‌کند.

وی همچنین بر استمرار تعامل، هم‌اندیشی و تبادل تجربیات میان مسئولان و خادمیاران رضوی تأکید و خاطرنشان کرد: برگزاری چنین نشست‌هایی فرصت مناسبی برای هم‌افزایی، انتقال تجربیات و برنامه‌ریزی منسجم‌تر در راستای توسعه خدمات رضوی در سراسر کشور است.

گفتنی است: در پایان این گردهمایی، اعضای شورای هماهنگی، معاونان، مدیران ستادی و دبیران کانون‌های خدمت‌رضوی شهرستان‌های استان سمنان ضمن تبادل نظر درباره برنامه‌های پیش‌رو، بر تقویت انسجام، توسعه همکاری‌ها و گسترش فعالیت‌های فرهنگی، اجتماعی و خدمت‌رسانی در چارچوب مأموریت‌های آستان قدس رضوی تأکید کردند.

روایت نذریک افتخار جهانی در حرم امام مهربانی‌ها

مدالی در پناه گنبد طلا

عصمت جهانی، رئیس مجلس رضوی

ووشو برگزار شد. در این آیین، مدالی که سال‌ها پیش بر سکوی رقابت‌های جهانی بر گردن محبوبه کریمی قرار گرفته بود، این بار به عنوان نذر به موزه آستان قدس رضوی سپرده شد؛ اقدامی که معنای مدال را از یک افتخار شخصی، به میراثی فرهنگی و معنوی برای نسل‌های آینده تبدیل کرد.

از سکوی جهانی تاحرم مطهر

محبوبه کریمی در حاشیه این مراسم با مرور بخشی از مسیر ورزشی خود اظهار کرد: «از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۳ عضو ثابت تیم ملی بودم و پس از آن نیز به‌عنوان مربی و از سال ۱۳۹۸ به‌عنوان سرمربی تیم ملی ووشو فعالیت کرده‌ام». وی با اشاره به ارزش تاریخی این مدال گفت: «این مدال برنز رقابت‌های جهانی سال ۲۰۱۱ است؛ مدالی که برای ووشوی بانوان ایران نقطه عطف محسوب می‌شود، زیرا پیش از آن هیچ بانویی دررده سنی بزرگسالان موفق به کسب مدال جهانی نشده بود و این افتخار برای نخستین‌بار رقم خورد».

کریمی با بیان اینکه این مدال همواره برای او ارزشی فراتر از یک افتخار ورزشی داشته است، افزود: «از همان روزی که این مدال را بدست آوردم، نیت قلبی‌ام این بود که آن را به امام‌رضاع(ع) تقدیم کنم، اما شرایط زندگی و اتفاقات مختلف سبب شد این تصمیم سال‌ها به تعویق بیفتد». وی ادامه

داد: «سال گذشته اتفاقی برایم رقم خورد که دوباره این نذر قلبی را به‌یادم آورد و احساس کردم این مسئولیت همچنان بر عهده من است و باید آن را به سرانجام برسانم».

سرمربی تیم ملی ووشو با قدردانی از همراهی مسئولان هیئت ووشوی خراسان رضوی و محمد پیغمبر، قهرمان جهان و سرمربی تیم ملی در انجام مراحل اهدای این اثر گفت: «امروز خوشحالم این مدال در جایگاهی قرار می‌گیرد که همواره آرزویش را داشتم».

وی درباره احساس خود پس از سپردن این مدال به موزه آستان قدس رضوی اظهار کرد: «حس بسیار زیبایی است؛ انسان می‌داند روزی از این دنیا خواهد رفت، اما اینکه یادگاری از او در این مکان مقدس باقی بماند، احساس ماندگاری و آرامش خاصی به انسان می‌دهد».

کریمی در بخش دیگری از سخنان خود، انگیزه‌های معنوی را عامل اصلی تداوم موفقیت در ورزش قهرمانی دانست و تصریح کرد: «بسیاری از یاداش‌ها و انگیزه‌های بیرونی موقتی هستند، اما آنچه برای همیشه باقی می‌ماند، ارزش‌های درونی و معنوی است. اگر ورزشکاران بتوانند موفقیت‌های خود را با باور و اعتقاداتشان پیوند زنند، این افتخارات معنایی عمیق‌تر پیدا خواهد کرد». وی در پایان گفت: «هر قهرمانی متناسب با نیت و باور قلبی خود می‌تواند بخشی از افتخاراتش را در مسیر ارزش‌های معنوی ماندگار کند و اهدای مدال به آستان

در هم آمیخته است.

در این باره فاضل هاشمی، در بخش مقدمه اظهار کرد: تاریخ‌علمی وسیر تکامل ادب، دانش وهنر هر ملتی درواقع سلسله حیات معنوی وفرهنگی ومایه تمیز وبرتری، رشد وماندگاری آن ملت به حساب می‌آید. پشتوانه معنوی هر قوم وملتی در کنار تاریخ ودانش وهنر آن ملت، درواقع در نسخه‌ها و اوراق خطی جلوه‌گر است.

وی ادامه می‌دهد: کتابخانه آستان قدس رضوی با دارا بودن نسخه‌های خطی ناباب، کمیاب ونفیس، اقدام به تدوین فهرست ومعرفی آن‌ها به شیفتگان علم و ادب کرده تا زمینه‌ای مناسب برای احیای آثار مهم گذشتگان فراهم شود.

فاضل هاشمی تصریح می‌کند: در فهرست جدید معرفی نسخه‌های خطی کتابخانه آستان قدس (جلد سی ودوم) که با موضوع ادبیات و علوم وابسته آن است، به معرفی نسخه‌های ارزشمند(هزار و ۵۰۷ نسخه) با توجه به کتاب‌شناسی، نسخه‌شناسی وافزوده‌های نسخه‌پرداخته شده است.

نویسنده این اثر دراین باره می‌گوید: در بررسی این نسخه‌های خطی، ابتدا به تحقیق و شرحی درباره نام کتاب، مؤلف، مندرجات وسرفصل‌ها، آغاز وانجام کتابت و... پرداخته شده و پس از آن، مباحث نسخه‌شناسی شامل نوع خط، تاریخ کتابت، نام کاتب، تزیینات ونوع صفحه‌آرایی وسپس یادداشت‌ها ومهرهای اوراق بدرقه و ظهیرها(پشت‌نویس‌ها) آورده شده است.

وی یادآور می‌شود: مجموعه معرفی شده از فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه آستان قدس با موضوع ادبیات، غیر از نسخه‌های اهدایی رهبر شهید، حضرت آیت الله العظمی سید علی حسینی خامنه‌ای(ره) بوده و فقط تعداد اندکی از آن‌ها که در فهرست موضوع ادبیات، اهدایی آن رهبر حکیم وشهید از قلم جا افتاده بود، در این فهرست گنجانده شده‌اند.

تورق برگزیده‌ها؛ سفری میان شاهکارهای بی‌تکرار

در میان هزار و ۵۰۷ اثر معرفی شده در این فهرست، برخی نسخه‌ها جایگاه مهم‌تری دارند. بررسی این آثار نشان‌دهنده غنای بی‌مرز کتابخانه آستان قدس است:

جایی که مدال‌ها تاریخ مصرف ندارند

رئیس اداره گنجینه‌های آستان قدس رضوی نیز در این مراسم، موزه مدال را تنها محل نگهداری آثار ورزشی ندانست؛ بلکه آن را بستری برای ماندگار شدن ارادت قهرمانان به ساحت امام رضا(ع) توصیف کرد. ملک جعفریان گفت: «موزه آستان قدس رضوی در کنار قابلیت‌های بی‌شماری که دارد؛ این کارکرد مهم را نیز در جامعه امروز داشته که زمینه را برای عرض ارادت ورزشکاران به ساحت مقدس امام مهربانی‌ها فراهم کرده و قهرمانان رشته‌های مختلف ورزشی می‌توانند افتخار آفرینی‌های خود را با اهدای مدال به موزه آستان قدس رضوی جاودانه کنند».

وی افزود: «درواقع اهداکنندگان مدال به موزه آستان قدس رضوی هم مدال خودشان را جاودانه می‌کنند و هم مدال تجدید ارادت به امام رضا(ع) را بر گردن می‌آویزند که این افتخار، فخر دائمی است، معنویتی که تا ابد زینت‌بخش زندگی قهرمانان خواهد بود».

از جهان‌پهلوان تختی تا امروز

ملک جعفریان با اشاره به شکل‌گیری موزه مدال اظهار کرد: «موزه مدال آستان قدس رضوی با اهدا و نمایش مدال‌های مرحوم جهان‌پهلوان تختی در دهه ۶۰ شمسی شکل گرفت و از آن تاریخ به بعد ورزشکاران و همین‌طور نخبگان علمی از روی عشق و ارادت به امام رضا(ع)، افتخار آفرینی‌های خود را به موزه آستان قدس رضوی اهدا می‌کنند». وی ادامه داد: «در حال حاضر حدود ۲ هزار قطعه مدال، نشان، جام، کاپ و تندیس به موزه اهدا شده که از این تعداد ۳۸۷ مدال در ۶ ویرترین در معرض نمایش قرار گرفته و بقیه آن‌ها در مخزن نگهداری می‌شوند که حسب برنامه‌ریزی‌های صورت گرفته تمامی مدال‌ها به تناوب، فرصت نمایش پیدا خواهند کرد». به گفته وی، یکی از ویرترین‌های این موزه به افتخار آفرینی‌های ورزشکاران رشته‌های رزمی اختصاص دارد و مدال محبوبه کریمی نیز پس از ثبت در دفتر ندورات، در همین بخش در معرض دید علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

وقتی یک مدال، روایت یک ملت می‌شود

مدال‌ها در نگاه نخست تنها قطعه‌ای فلز هستند؛ اما هر کدام پشت سر خود سال‌ها تلاش، شکست، امید، تمرین ولحظه رسیدن به‌قله را حمل می‌کنند. با این حال، برخی مدال‌ها پس از پایان مسابقه نیز مأموریت تازه‌ای پیدا می‌کنند؛ مأموریتی که آن‌ها را از یک افتخار شخصی به بخشی از حافظه جمعی یک ملت تبدیل می‌کند. به همین دلیل است که موزه مدال آستان قدس رضوی روایتگر پیوندی است میان ایمان، تلاش و افتخار. جایی که قهرمانان، ارزشمندترین یادگار زندگی خود را به بارگاه امام (رضاع) می‌سپارند تا افتخارشان، علاوه بر تاریخ ورزش، در حافظه معنوی این سرزمین نیز ماندگار شود.

گزارشی از انتشار جلد سی‌ودوم «فهرست نسخه‌های خطی ادبی»؛ گنجینه‌ای که از دل سده‌ها برآمده است

میراث‌داری از میراث هزار ساله ادبی

محمدحسین مروج کاشانی؛ سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی در راستای صیانت از تراث بی‌بدیل شیعی و ایرانی، یکی‌دیگر از مفاخر مکتوب موجود در گنجینه این سازمان را در قالب جلد سی‌ودوم از فهرست نسخه‌های خطی با محوریت «ادبیات» منتشر کرد.

نسخه خطی یا دست‌نویس در اصطلاح به کتاب‌های قدیمی گفته می‌شود که با دست نوشته شده‌اند و چاپی نیستند. همچنین در ادبیات کتابداری، دست‌نویس به نوشته‌هایی می‌گویند که تک‌نسخه‌بوده و توسط نویسنده تولید شده است. نسخه‌های خطی به سبب ارزش بالای پژوهشی و آرشیوی، دارای اهمیت زیادی هستند. اما آنچه در ادبیات فارسی به آن نسخه خطی گفته می‌شود، کتاب‌هایی است که معمولاً در دوران پیش از رواج صنعت چاپ در ایران و کشورهای اسلامی نوشته و منتشر شده‌اند. اثری که به‌تازگی منتشر شده نیز یک نمونه از همین میراث است. این اثر،

- ادب الکاتب (قرن ۷ هجری): نسخه‌ای کهن که معیار نویسندگی و بلاغت در سده‌های میانی اسلام بوده است.
- شاهنامه فردوسی (قرن ۱۳): اثری فاخر که با ۳۰ مجلس تصویرگری بی‌نظیر و سرلوح‌های زرین، حماسه ملی ایران را در کالبد هنر قاجاری بازنمایی می‌کند.
- دیوان حافظ (۸۰۵ هجری): یکی از کهن‌ترین و معتبرترین نسخه‌های دیوان لسان‌الغیب، کتابت شده تنها چند سال پس از وفات شاعر، با سه سرلوح مرصع که چشم‌هر بیننده‌ای را خیره می‌کند.
- فتوح الحرمین (قرن ۱۲): اثری بصری و مذهبی که با ۵۰ تصویررنگی از بقاع متبرکه و مزارات ائمه(ع)، پیوندی میان جغرافیا و مذهب ایجاد کرده است.
- درةالتاج (۷۲۰ هجری): نسخه‌ای از دوران شکوفایی علمی ایران که در نیمه‌شعبان بیش از ۷۰۰ سال پیش کتابت شده و اصالت فلسفی و ادبی آن دوران را بازگو می‌کند.
- دیوان جامی (۹۳۶ هجری): نسخه‌ای نفیس از دوران صفویه که ظرافت‌های خط و تذهیب آن دوره طلایی را در خود جای داده است.

همچنین آثاری مانند «تکمله سیدرضی»، «اصول فن مناظره» به خط علی اصغر حکمت و نسخه‌های مذهب «تنبيه المبتدئ» همگی قطعاتی از پازل بزرگ فرهنگ ایرانی-اسلامی هستند که در این کتاب به تفصیل توصیف شده‌اند.

میراثی برای فردا

یابد خاطرنشان کرد این مجموعه، با دقت تمام از میان هزاران نسخه‌گزینش شده است. نکته‌سنجی نویسنده در تفکیک نسخه‌های این فهرست از مجموعه‌های اهدایی رهبر شهید انقلاب(که پیش‌تر در فهراس جداگانه منتشر شده بودند) نشان از نظم ساختاری در مدیریت اسناد این سازمان دارد؛ هرچند تعداد نادری از نسخه‌های جامانده از آن مجموعه گرانقدر نیز در راستای تکمیل مباحث ادبی، در این اثر گنجانده شده‌است.

چاپ‌اول جلد سی‌ودوم از فهرست نسخه‌های خطی آستان قدس، تنها یک کتاب نیست؛ بلکه دعوتی است از سوی تاریخ به معاصران، تا با بازگشت به ریشه‌های اصیل ادبی، شکوه آینده را ترسیم کنند.